

EL TIO NELO,

periódic joco-satíric y burlesc.

ESENES DEL DIA DE CORPUS.

SARSUELA EN UN ACTE Y DIFERENTS CUADROS.

LETRA

DEL CHAGANT CHITANO.

MUSICA DE LA ROCA DIABLERA.

PERSONACHES.

DOÑA DESICHOS.

UN COFRADE.

ISIDORO.

|| TONTO PRIMER.

|| » SEGON.

|| » TERSER.

Forasters y chent de la terra, chagants, degolla, etc.

CUADRO-PRIMER.

La decorasió representa la plasa de la Seu, á les dotse del dia de Corpus.

ESENA I.

Cór de tontos.

Davant de la degolla,

els lentes dalt del nas,
anem á fer conquestes,
conquistes á grapats;
no hiá chica en la vòlta
que, al vórenos pasar,
no es quede la pobreta
d'amor aprisioná.

Resitat.

TONTO PRIMER. Con que, amics, cada cual vecha
lo que peixca per ahí;
pues yo em figure que hui,
si enarbolem be la flecha
del deu sego, podrà ser
que conquistem mes femelles
que té un sirerer parelles,
y plomes un colomer.
T. TERSER. Pues anem, avants c'un atre
s'adelante y....

T. PRIM. ¡Poregós!

Huí en conquiste vint y dos.
T. TERS. Yo aplegue hasta vint y quatre:
con que anem

T. SEGON. Yo em quede así.

T. PRIM. ¿Per qué nos fas fil trencat?

T. SEGON. Perque m'encontre cansat.

T. PRIM. No, no em combregues á mí.

T. SEGON. No sé per qué.

T. PRIM. Pues es clar,

y el asunt es molt sensillo:

en fi, va de pillo á pillo,

y está de mes el parlar.

T. TERS. Entonses ya está resòlta
la cuestió: no es parle mes.

Nosatros anemsen, pues,
á pasechar per la vòlta.

T. SEGON. Podeu fer lo que vullgau:
yo pòrte les meues mires.

T. PRIM. ¿Que per alguna sospires?

T. SEGON. Y huí vullc vore si cau.

T. PRIM. Pues adios, y d'eixe afan
fasa Deu que n'ixques be.

¿Y es bonica?

T. SEGON

Ya se ve:

es gran hembra.

T. PRIM.

¿Con que gran?

T. SEGON.

¿Pues acás, yo vach á escòla?

Huí m'ha empenat, y no pare
hasta que no me declare
a la chaganta espanyòla.

T. PRIM.

Pues yo á la Moma.

T. TERS

Ben fet.

T. SEGON.

Sòls me falta eixa conquesta
pa tindre en la meua llista
tot lo mes gran y chiquet.

(En este moment s'ou el tabalet y dolsaina; lo que manifesta que s'acòsta la degòlla, y els tontos primer y terser s'en van cantant el còr que á continuació vorán vostés, mentres el tonto segon, que se queda, canta la sigüent *ària coreada* fentli ullaes á la chaganta espanyòla, que se fa la desdeñosa en una coquete-ría imposible de poderse descriure.)

MUSICA.

Còr de tontos.

Al compàs de la dolsaina
y al repic del tabalet,
ixen als balcons les chiques
per nosatros solamens.

TONTO SEGON.

Aria.

Chaganta, que pa castie
els meus ulls te contemplaren
y electrisats se quedaren
en los teus, ¡míram así,
y tin lástima de mí!
Lo que sufrixe no te hu dic,
perque no vulle que tú plòres:
pròu plòre yo á totes hòres
al pensar c'aprisioná
te tenen allá tancá
y tan sòls te trahuen huí.
¡Ay, tin llástima de mí!

Sí, sí, sí, sí.

Chaganta espanyola,
tin de mi pietat;
si no yo rebente
d'amor al instant.

(Mentres el tonto segon ha estat cantant el ária, els mistèris que formen la degòlla han anat passant; pero ara arriba esta ahon aquell está, y entre les carcholaes que va repartint á dreta y esquerra li'n arrima al tonto unes quantes qu'el deixen sense ganes de fer ullaes ni de cantar mes. Achudat per la confusió, lògra eixirsen d'aquell infèrn, no sense esclamar, rascanse la esquena, la que segurament li pica: — ¡Ay, amor, cóm m'has posat!

CUADRO SEGON.

(El teatro representa una sala d'una casa cuansevòl de la vòlta del Còrpus. Doña Desichos, qu'es una agüela d'eixes coentes de hui en dia, que fan mes mal c'una troná porque sempre están al *querer*, está en sinaues davant d'un espill, pegantse una emblanquiná en lo *pergamí* de la cara. El cap el deu tindre mes pelat c'una carabasa pataquera.

Al mateix temps qu'en una pata de gat se está arrimant en la cara una *patá* de coloret, sent el tabalet y la dolsaina de la degòlla que ve, y se pòsa á cantar, tota desesperá, al sò de aquella delisiosa orquesta, lo que seguix:

DOÑA DESICHOS.

¡Gran Deu! ya la degòlla
per baix del balcó pasa;
y yo sense peluca
no em puc á éll asomar.
Infame peluquero,
infame éll y sa rasa,
qu'em prometé portármela
y m'ha deixat burlá.

¡Qué pensarà Isidoró,
qué pensarà quant pase
y en el balcó no vecha
la seua prenda hui!
Quisá se desespere
y en sèls rabiós s'abrase.
y tot per la peluca....
¡Maldita siga, sí!

Peluca maldita,
maldita peluca,

que huí me trabuca
 cuants plans me vach fer.
 Per ella tal vòlta
 yo pèrga este dia
 la dolsa alegria
 de ser sa muller.

En este moment se deixa d'oir la música; lo que indica que la degòlla ya está llunt, y doña Desichos, desesperà, se senta en una caira arrapantse la calavera, ya que no pòt el moño, per no l'indrel, al mateix temps que Isidoro se presenta en la sala: ella, al vòrelo, agarra lo primer que li ve a la ma, que es un pentinaor, y se'l pòsa en lo cap pera taparse la calva. Ya pòden vostès figurarse la figura que farà en sinaues y en allò en lo cap; añaðimli, pera estar convertida en ú dels ninòts que sostenen les colunes de Sen Chuan, la emblanquiná de la cara. Isidoro, que no pòt contindre la risa, romp per fi el silènsi, y escomensa entr'els dos el diàlogo siguiuent:

ISIDORO. ¿Qué te pasa, prenda meua,
 que te tròbe tan torbá?

DESICHOS. ¿Qué'm té que pasar? no res.

ISID. ¿Pues per qué et tapes el cap?

DESICHOS. Perque fa fret y no vulle
 agarrar un costipat.

ISID. ¡Fret cuant la chent per ahi
 de calor va sofocá,
 y es fica en aiguaderies
 y cafens á refrescar
 fuchint del sòl que s'aploma!

DESICHOS. No digues barbaritats.
 Mes qu'en Corpus, huí pareix
 que s'encontrem en Nadal.
 (Per mes que fasa, no puc
 la rabia disimular,
 y de sofocá qu'estic
 sue com no he suat may.)

ISID. En fi, deixemse de cuentos,
 y disme qué t'ha pasat,
 que no has eixit al balcó
 cuant yo t'estaba esperant.

DESICHOS. Perque al sentir la degòlla
 estaba despenliná,
 y no ha volgut asomarme

ISID.

en tot lo moño penchant.
 Això es una tontería.
 A mí la dòna m'agra
 millor qu'en el moño fet,
 cuant per la esquena li cau.
 Y en pròba de qu'es així,
 llévat eixe drap del cap,
 que vullc vore si á tú be
 el durlo penchant te està.

DESICHOS.

(Tan sòls asò me faltaba
 p'acabaro d'arreglar;
 en bòn toll el peluquero
 este dia m'ha ficat.)

ISID.

Con que anem, Desichos meua,
 llévat això.

DESICHOS.

¡No hu vorás!

ISID.

Y ¿per qué?

DESICHOS.

perque no vullc.

ISID.

Pues á llevárteu yo vach.

Isidoro va capa ella, que posantse les mans al cap y apretantse el pentinaor, escomensa á córrer per la sala mentres canten el siguient.

Duo.

ISID.

Desichos, Desichos,
 no sigues així,
 no fuchques, no fuchques,
 y arrimat á mí.

DESICHOS.

Per Deu, Isidoro.
 allargat d'así
 si no vòls que cride
 y done un quedir.

ISID.

Pues vine.

DESICHOS.

No vullc.

ISID.

Pues dime ara así
 ¿per qué d'eixe nòdo
 de mí fuches hui?

DESICHOS.

Perque no està be
 qu'em veches tú á mí
 les trenes penchant.

ISID.

¿Qué impòrta si al fi

serás ma muller?

DESICHOS

No vulle.

ISID.

Pues yo sí.

Y ya no t'escapes,
pues ya t'agarrí.

Isidoro l'agarra y li lleva el pentinaor del cap, y al vore que en éll no té ni tan sixquera un pèl, entona la siguiént cansó, mentres ella, tapanse en les mans la cara, ne canta un'atra.

ISIDORO.

En tot el cap no té
de tonta ni avisá
un pèl la pòbra agüela;
men vach, men vach, men vach.

DESICHOS.

Per falta de peluca
sense éll me quede ya,
pues al mirarme calva,
sen va, sen va, sen va.

Despues c'acaben de cantar, Isidoro arranca á correr, deixantse á doña Desichos tota plorosa, y s'acaba el cuadro.

CUADRO TERSER.

La decorasió figura una casa baixa, y en mich de la entrá se veu á un machoral de Cofradia en mánigues de camisa, esperant qu'el sastre li duga la levita pera poder anar á la prosesó, la que ya deu ser hòra qu'ixca.

MUSICA.

COFRADE. (*Aria.*)

Les sis, á lo qu'em pense,
molt pronte tocarán,
y el sastre la levita
en ca no m'ha portat.
Tampòc el sabater,
c'un mes m'està engañant,
m'ha dut les botes hui:
jels dos m'han apañat!

No puc, per lo vist,
á la prosesó
anar este dia:
no, no, no, no, no.

En este moment se sent un gran vòl de campanes, señal de que ya está eixint la prosesó: el cofrade, tot cremat, se pòsa unes botes velles y un gaban lo mateix, y escapa á correr á temps que la chent que per el carrer pasa entona el siguiént

Cór cheneral.

Que reine l'alegría,

que reïne sens igual,
pues Còrpus es un dia
de gòig universal.

FI.

P' alabar el pensament
C'ha tengut l'Achuntament
De fer replenar de *grava*
Els clòts que en el Mercat hià,
Pera que puga demà
Sinse tindre un tropesó
Transitar la prosesó
Y tota la demés chent
Que rodant la volta va,
EL TIO NELO ha tengut
La ocurrencia peregrina
De ferse dur de la China

Esta

ó ambut,

Y pera formar orquesta
Com no hachen chamay oit,

El

que Davit

Tocaba els dies de festa.
Y com d'alabar té gana
Eixe pensament famós,
Ha fet hasta dalt d'un gos

Dur el

de Sollana.

Por todo lo que precede:

El Editor responsable,—JUAN GUIX.

VALENCIA.—1862.
IMPRENTA DE JOSE MARIA AYOLDI.